

EXPUNERE DE MOTIVE

Propunere legislativă pentru legea privind protecția profesională, juridică și psihologică a personalului cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne și al Ministerului Apărării Naționale

Prezenta propunere legislativă are ca obiect instituirea unui cadru general de protecție profesională, juridică și psihologică pentru personalul cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne și al Ministerului Apărării Naționale, având în vedere natura specifică a activităților desfășurate de aceste categorii profesionale, caracterizate prin expunere permanentă la risc, presiune operațională ridicată, responsabilitate juridică sporită și un nivel crescut de uzură psihică.

Personalul din cadrul MAI și MAPN îndeplinește atribuții esențiale pentru funcționarea statului de drept, menținerea ordinii publice, siguranța cetățenilor și apărarea națională, în contexte care presupun intervenții rapide, decizii cu impact major și asumarea unor riscuri profesionale semnificative. În lipsa unor mecanisme coerente și unitare de protecție, aceste realități generează vulnerabilități individuale și instituționale, cu efecte directe asupra stabilității sistemelor și eficienței actului de serviciu.

În prezent, sprijinul juridic, psihologic și măsurile de tranziție profesională sunt reglementate fragmentar, neuniform sau exclusiv prin proceduri interne, fără un cadru legislativ general care să asigure predictibilitate, prevenție și tratament unitar. Această situație conduce la creșterea riscului de uzură profesională, la dificultăți în gestionarea presiunilor juridice generate de exercitarea atribuțiilor de serviciu și la probleme de reintegrare profesională pentru personalul care părăsește sistemul.

Propunerea legislativă urmărește completarea cadrului normativ existent prin instituirea unor măsuri cu caracter general și compensatoriu, justificate obiectiv de specificul activităților desfășurate, fără a crea privilegii, fără a introduce sporuri, pensii sau alte drepturi salariale și fără a produce efecte retroactive. Proiectul nu modifică statutele profesionale existente și nu interferează cu regimul juridic al răspunderii penale, civile sau disciplinare.

În ceea ce privește protecția juridică, proiectul asigură accesul la asistență juridică pentru personalul care este cercetat sau acționat în justiție pentru fapte săvârșite în exercitarea atribuțiilor de serviciu, cu respectarea strictă a dispozițiilor legale și fără a

aduce atingere independenței justiției. Măsurile propuse nu exonerează de răspundere și nu limitează exercitarea acțiunii penale, civile sau disciplinare.

Componenta de protecție psihologică are un caracter preventiv și vizează evaluarea periodică și accesul la consiliere psihologică, în scopul reducerii riscului de epuizare profesională și al menținerii capacității operaționale. Evaluarea psihologică nu poate fi utilizată ca instrument de sancționare sau de restrângere a drepturilor profesionale.

De asemenea, proiectul instituie un mecanism de sprijin destinat situațiilor de reconversie profesională și tranziție la încetarea raporturilor de serviciu, inclusiv prin utilizarea fondurilor europene sau a altor surse legal constituite, fără a crea drepturi individuale subiective cu caracter automat și fără a institui automatism financiar.

Impactul bugetar și financiar

Prezenta propunere legislativă nu instituie drepturi salariale, sporuri, indemnizații, pensii sau alte beneficii financiare directe și nu generează obligații financiare individuale garantate. Aplicarea măsurilor prevăzute se realizează exclusiv în limita creditelor bugetare aprobate anual pentru Ministerul Afacerilor Interne și Ministerul Apărării Naționale, fără a produce cheltuieli suplimentare neprevăzute asupra bugetului general consolidat.

Pe termen scurt, impactul bugetar este neutru, iar pe termen mediu și lung eventualele cheltuieli se încadrează în bugetele aprobate anual sau sunt acoperite din fonduri europene ori alte surse legal constituite. Proiectul nu afectează structura cheltuielilor de personal și nu determină creșteri automate de costuri.

Impactul social și instituțional

Adoptarea proiectului contribuie la creșterea stabilității instituționale, la prevenirea uzurii profesionale, la reducerea riscurilor generate de litigii și la consolidarea încrederii personalului în instituțiile fundamentale ale statului. Prin caracterul său preventiv și compensatoriu, proiectul susține funcționarea eficientă a structurilor de ordine publică și apărare, fără a crea tratamente preferențiale.

Compatibilitatea cu legislația Uniunii Europene

Prezenta propunere legislativă este compatibilă cu dreptul Uniunii Europene și cu obligațiile internaționale asumate de România. Inițiativa vizează organizarea internă a administrației publice și protecția personalului cu statut special, domenii care intră în competența statelor membre, în conformitate cu principiul subsidiarității. Nu este necesară notificarea Comisiei Europene.

Alte mențiuni

Proiectul respectă principiul egalității în fața legii, prevăzut de art. 16 din Constituția României, nu instituie discriminări și nu aduce atingere actului de justiție. Detalierea procedurilor de aplicare se realizează exclusiv prin normele metodologice prevăzute de lege, cu respectarea specificului fiecărei instituții.

În considerarea celor expuse, se impune adoptarea prezentei propuneri legislative.

Inițiator:

Lucian-Nicolae ANDRUȘCĂ Deputat afiliat PSD